

СТАНОВИЩЕ

Върху дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „Доктор”

Тема: „Психолого-педагогически измерения на партньорството
в спортните танци”

Докторант: Миглена Борисова Бахчеванова

Рецензент: Проф. Давид Давидов, ДН

I. Актуалност на темата.

Танцът е генетично заложена потребност на човека. Въпреки че
няма **физически артефакти** за неговото начало и развитие, науката
доказва по безспорен начин, че танцът е постоянен спътник на
общественото развитие – от древността до наши дни.

При него **гордостта на тялото, излъчването на осанката** в
съчетание с ритъма, движението и музиката са превърнати в
инструмент за комуникация, в изключителен социален феномен и
незаменим елемент от културата на обществото.

Обособяването на танца в професия и елитна спортна
дисциплина е закономерен процес. Той е детерминиран от търсенето
на повече **пируети на изящество**, осигуряващи по-добър комфорт на
душевния мир и по-рационален механизъм за постигане съвършенство
на личността. При тези условия управлението на спортно-
педагогическия процес е немислимо без науката. Именно затова
изборът на темата, както и нейното успешно разработване от
докторантката Миглена Бахчеванова и нейният научен ръководител
проф. Юлия Мутафова заслужават поздравление.

II. Реализация предмета на изследването.

Теоретичното проучване е извършено компетентно. Обсъдени са голям брой литературни източници за дълъг исторически период. Изложението не е само обзорно, а представлява анализ в който умело се обвързват теоретични постановки от психологията, педагогиката и социологията със спецификата на обучението и тренировката по спортни танци. Логически е разкрита диалектиката на промените в различните исторически епохи и стил на танцуване.

Убедително се аргументира ролята и значението на треньора и партньорството за интензивността на напредъка в обучението и успеха в състезателната дейност.

Докторантката просторно изяснява значението на мотивацията и стреса като условия за непрекъснато подобряване и оптимизиране на учебно-тренировъчния процес.

В неформалните структурни части на литературния обзор М. Бахчеванова подходящо обобщава обсъдените материали и изразява собствено мнение.

Процедурната част на темата е разработена с вещина. Независимо, че литературният обзор не завършва с обобщаващи заключения, докторантката успешно обосновава избора на темата във връзка с актуалните проблеми на спортно-педагогическата теория и практика при спортните танци.

Формулировката на хипотезата, целта и задачите отговаря на изискванията за точност и съдържателна яснота. Използваният инструментариум в задоволителна степен осигурява информация за постигането на целта. Емпиричните данни за зависимите променливи са установени с добре адаптирани тестове към предмета и обекта на изследване. Всички въпроси, както и отговорите към тях са дефинирани, еднозначно с еднопосочна, автономна определеност.

Тестовите, обаче, не са описани ясно във втора глава, а представени като анкетни карти в приложенията дори не са именувани.

Педагогическото наблюдение, като научен метод, е използвано правилно. Разработеният протокол за наблюдение и регистрация поведението на изследваните е предпоставка за по-голяма обективност и надеждност на получените резултати.

В проведеното изследване М. Бахчеванова получава голямо количество информация. Тя е обработена с подходящи статистически методи, които осигуряват надеждни доказателства за постигането на целта и решаването на поставените задачи. Заслужава да се отбележи амбицията на доторантката да вникне по-дълбоко в интелектуалното съдържание на количествените величини, да открие главното в очертаващите се тенденции и взаимовръзки, да обобщи и предложи верни решения за практиката.

С безспорно приносно значение е характеризирането на микросредата при работата на танцовите двойки. Тук на преден план се извежда значението на хармоничното партньорство и очертаните зони на общуване между партньорите. От това зависи в най-голяма степен настроението, самочувствието, предразположението – психологическият климат във функционирането на системата.

Анализът на данните от изследването внушава заключението, че партньорите поотделно и в екип нямат необходимата нагласа, мотивация и годност за по-активно включване като субект на спортно-състезателния процес.

Направените обобщения и изводи произтичат от проведеното изследване. Авторефератът отразява основните положения на дисертационния труд. Представени са копия от четири публикации, които представляват идеални части от труда.

IV. По-съществени приноси на дисертационния труд са:

1. Проучени са значителни по обем литературни източници по темата.
2. Проведено е добре организирано изследване с голяма извадка от елитни състезатели и треньори по спортни танци.
3. Обосновано е мотивирано значението на хармоничното партньорство за ефективността на тренировъчния процес и успеха в състезателната дейност.
4. Установени са слабости в подготовката на елитните състезатели по спортни танци в България. Посочени са подходи за тяхното преодоляване.
5. Разкрити са перспективи за бъдещи изследвания по темата.

З а к л ю ч е н и е

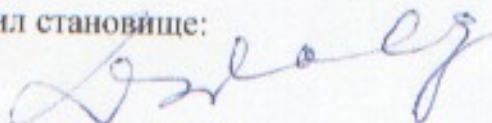
Обсъжданият дисертационен труд отговаря на изискванията на Правилника за придобиване на научни степени в НСА „В. Левски“. Той съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос към теорията и практиката. Чрез неговото разработване докторантката показва, че има задълбочени теоретични знания и способности за самостоятелни научни изследвания.

Предлагам, с убеденост, на уважаемото жури, да присъди на Миглена Борисова Бахчеванова образователната и научна степен „Доктор“

25.11.2015 г.

София

Изготвил становище:

Проф. Давид Давидов, ДН